

## Vyjádření školitele

### O celkovém hodnocení studentova studia i disertační práce

Doktorandka: PhDr. Milada Nedvědová

Studijní program: Filologie

Studijní obor: Slovanské filologie

Název disertační práce: Jazyková situace u Slovanů v Habsburské monarchii v 19. století.

Odevzdáním doktorské disertace PhDr. Milada Nedvědová (1950) završuje svá doktorská studia na FF UK, která započala již v polovině 90. let. Doktorandka se ke studiu hlásila již ve zralém věku se zkušeností z dlouholeté odborné práce. Studovala vždy v kombinované formě při plném pracovním úvazku s malými přestávkami na FF UK (od r. 1994 jako asistentka, resp. odborná asistentka pro nově vzniklé obory slovenistika, kroatistika, serbistika na Katedře slavistiky a posléze Ústavu slavistických a východoevropských studií, dnes na Katedře jihoslovanských a balkanistických studií) a poté též ve Slovanské knihovně Národní knihovny v Praze. Kromě toho za ní stojí velká práce v roli překladatelky krásné literatury zejména ze srbštiny a slovinštiny, autorky předmluv, doslovů a editorky dlouhé řady knižních titulů spjatých s problematikou zemí bývalé Jugoslávie. Velmi záslužná je její činnost organizační, především podíl na organizaci akcí o Matijovi Murkovi, Matijovi Majaru Zilském, Edvardu Kocbekovi nebo Zofce Kveder a její příspěvky k dějinám slavistiky. Širší veřejnosti se prezentuje též jako překladatelka televizních a filmových děl proveniencí z prostoru bývalé Jugoslávie. Její badatelské zájmy jsou spíše možná v oblasti literárně historické, což dává předložené disertační práci klasický rozměr filologický.

Podmínky pro studium neměla dr. Nedvědová nikdy příliš snadné, a to nejen vzhledem k pracovnímu vytížení (pomímám okolnosti osobní). Především vzhledem k době studia se jí stalo, že postupně odešli ze života přední odborníci, kteří její studium vedli a výrazně profilovali (doc. Luboš Řeháček, prof. Alexandr Stich, nakonec v r. 2007 doc. Vladimír Blažek). Od r. 2009 jsem vedena jako školitelka já, ačkoli vzhledem k výše uvedeným skutečnostem bylo toto vedení spíše již spíše formální: o celkovém pojetí tématu i v šíři jeho záběru měla disertantka vybudovanou vlastní představu, kterou jako plně vyprofilována odbornice byla schopna samostatně zpracovávat. Naše rozhovory o disertaci se týkaly

zpravidla pouze zcela obecných koncepčních otázek a eventuálně názorů na odbornou literaturu.

Zhruba od poloviny 90. let začíná dr. Nedvědová publikovat odborné analytické stati, které souvisí s tématem doktorského projektu<sup>1</sup>. Obsah práce svědčí o tom, že časové vymezení sledovaných procesů nejsou vymezeny 19. stoletím, nýbrž rozvojem národního hnutí. Je zřejmé, že šíře tématického záběru disertace je nesmírná a že po letech práce s rozsáhlou odbornou literaturou (jež je v bibliografii disertace uvedena zjevně pouze ve výběru prací zaměřeném zejména na syntetické práce) má autorka vlastně problémy s tím, co je třeba uvést a o čem je možné předpokládat, že patří k výchozím znalostem čtenáře odborného textu. Orientace v literatuře je ztížena jejím rozčleněním do oddílů, na níž lze pozorovat jistou asymetrii v pozornosti věnované jihoslovanským jazykům a společenstvím a češtině a zejména slovenštině, kde chybí i poslední syntetické dějiny Krajčovič, Žigo, *Dejiny spisovnej slovenčiny*, Bratislava 2002).

Konečná podoba práce musela vyústit v jistou formu redukce celkové problematiky na několik vybraných segmentů. V tomto výběru se dobře odráží zkušenost a akribie disertantky (např. volba hnutí matičního, kultu Cyrila a Metoděje apod.). Při zpracování jednotlivých témat, jež jsem měla možnost posoudit až těsně před odevzdáním práce v podstatě v hotovém stavu, snad bylo možné více zdůraznit linii paralelismu (s ústřední rolí Vídně jako kulturního centra, myslím, že přinejmenším pro 18. stol. je např. její úloha pro českou jazykovou situaci popsána výborně v pracích Vintrových a Newerklových, pro oblast jižních slovanských jazyků potom v četných příspěvcích Keipertových, podobně asi by bylo třeba více zhodnotit práce Neweklowského a jeho okruhu). Na druhou stranu interpretaci rozdílů mezi jednotlivými procesy u jednotlivých národů bylo možné postavit na nosném modelu národních hnutí u malých národů Miroslava Hrocha. Tento model, jež vznikl také na FF UK

---

<sup>1</sup> Kopitar-Karadžić-Miklošič. In: *Studia balcanica bohemo-slovaca* IV. Brno 1995, s.149-153;  
Snahy o jednotnou podobu spisovné slovinštiny a počátky péče o jazykovou kulturu (Levstik - Breznik). In: *Z dějin spisovných jazyků slovanských v 19. století*. Praha, Euroslavica 1996, s. 45-56;  
Některé aspekty jazykové kultury v nově vzniklých národních státech západních a jižních Slovanů. In: *Česká slavistika 1998. České přednášky pro XII. Mezinárodní sjezd slavistů, Krakov 1998*. Praha, Euroslavica 1998, s. 137-142,  
Paralely kodifikačních snah na počátku 19. století u Slovinců, Chorvatů a Srbů s přihlédnutím k situaci české. In: *Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu*. Praha, Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna 2004, s. 122-134,  
Lexikografické práce vzniklé během 19. století u Slovanů v Habsburské monarchii vedoucí ke kodifikaci jednotlivých národních jazyků. In: *Jan Václav Lego (1833-1906)*. Praha, Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna 2005, s. 70-75,  
Význam vícejazyčných tezaurů a lexikonů v jihoslovanském prostoru pro vývoj spisovné slovinštiny, chorvatštiny a srbštiny. In: *Slova a dějiny*. Praha, Ústav pro jazyk český 2005, s. 241-245;  
Význam překladů Bible do národních jazyků pro jejich standardizaci. In: *studia Balcanica Bohemo-.Slovaca*. Sv. 1,2. Brno 2006, s. 829-832.

je mezinárodně uznávaný a nepochybně by přispěl k originalitě zpracování období v kontextu zahraniční literatury.

Nepochybně, kdyby autorka měla v závěru práce více času, mohla dospět dále i ve svých úvahách o cyrilometodějské tradici, i když je třeba konstatovat, že paradoxně otázce jejich kultu v novější době není věnována dostatečná pozornost (a to např. ani v bulharštině). Bohužel, text nese rysy jisté uspěchanosti, místy snad i nedovršenosti, což je vidět i v množství překladů v seznamu literatury. Úvodní historiografické přehledy Nelze pro přičítat nedbalosti, neboť disertantka opravdu má obrovskou zkušenosti v editorské práci.

prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti

Disertační práce svědčí o schopnosti samostatné práce v oblasti výzkumu a obsahuje původní výsledky zčásti již uveřejněné, čímž splňuje požadavky kladené na disertační práci na FF UK.

Prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

školitelka